

Referat fra møtet i faggruppe landbruk 20.10.2021, Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma (Huvo)

Til stede: Dag E. Opsahl (Eidsvoll), Nina Lynnebakken (Nannestad), Hans Petter Langbakk (Ullensaker), Maia Solberg Økland (Statsforvalteren i Oslo og Viken), Gry Asp Solstad (Nes), Åse Marit Skjølås, (Østre Toten), Pernille Aker (Hurdal) og Helge B. Pedersen (daglig leder).

Forfall: Bjørn Baadshaug (Akershus Bondelag).

Merknader:

- a) Maia Solberg Økland er stedfortreder for Per Rønneberg Hauge, som representant fra Statsforvalteren i Oslo og Viken.
- b) Som vedlegg til innkallingen fulgte div. lenker som også er i dette referatet.

Sak	Innhold	Oppfølging/ ansvar
1	<p>Referat fra forrige møte (3.2.21) <u>Konklusjoner:</u> Ingen merknader. Godkjent.</p>	
2	<p>Diverse orienteringer <u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Siste styringsgruppemøtet i Huvo (26.3.21). • Referansegruppemøtet i Huvo (29.4.21). • Politisk orientering i Østre Toten (2.6.21). • For en evt. oppdateringer av kunnskapsgrunnlaget/endringer i Huvo, henvisning til referatet fra økologigruppemøtet (21.9.21) for evt. detaljer. • Diverse innspill som Huvo har gitt til kommunene i enkeltsaker, på forespørsel. • Miljørettet helsevern lager prosedyre (TQM) for evt. oppblomstring av giftige cyanobakterier. • 10.-11.3.21. Webinar. SFOV: Miljø, klima og arealplanlegging (lenke). • 27.-28.4.21. Nasjonal vannmiljøkonferanse 2021 (lenke). • 23.9.21: Algevekst, inkl. nitrogen fra jordbruket. Vannforeningen (lenke). • 25.-26.11.21. Samling i vannområdeforum (for VO, SF, FK, VRM). • Skogwebinar 21.10.21. • 9.-10.2.22. Miljøseminar for kommunene. Arr. SFOV. • Huvo fått fagmidler fra VRM til de 3 prosjektene vi søkte på. • Oppdatert veileder 16.8.21: Virkemidler og tiltak i vannforvaltningen (lenke). • Høsten 2021: Oppdateres tiltaksveileder restaurering av vassdrag (NORCE m.fl.) • Rundskriv fra Vannregionmyndigheten 1.10.21: Tett kobling mellom den nye Oslofjordplanen (lenke) og vannforvaltningsplanene som utarbeides nå. • Innspill fra Huvo og VRM til NIBIO om typegodkjenning av miljøvennlige metoder for erosjonssikring i leire og sandjord nær vassdragene. • Ny observasjon av snauhogst i bekkekant. Og brev fra SFOV, Landbruksdirektoratet og NVE – som klargjør ansvar for kantsoner (lenke). <p><u>Konklusjon/videre oppfølging:</u> Det anbefales å se gjennom foredragene på algevekst, særlig til NIBIO ((lenke)). Oppfordring om å sette av i egen kalender seminaret til SFOV den 9.-10.2 i 2022. NVE (Toril Wiig) orienteres om arbeidet vårt med en ønsket «typegodkjenning» av miljøvennlig erosjonssikring, som nå løftes til fylkeskommunen og NIBIO.</p>	<p>Alle Alle Helge</p>

3	<p>Huvo – status for problemkartlegginger/prosjekter <u>Helge orienterte om:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektrofisket i 2021. 43 stasjoner. Huvo-rapport kommer ved årsskiftet. • Innsamlingen av prøver for genetisk analyse av storørreten pågår. • Ny fiskedød i Risa. Rambøll og Mattilsynet konsulteres. Vannprøver ble tatt både i Hersjøen og Risa. De døde fiskene analyseres i høst. • Hurdalselva, fysisk kartlegging. Multiconsult er engasjert. Lokal arbeidsgruppe etablert. • Fiskeomløp i Honsjøen. Ansvarlig tiltakshaver Bjerke Almenning. Huvo bistår. Ferdigstilles i oktober i år. • Fiskeomløp i Lysjøen. Ansvarlig tiltakshaver Stange Almenning. Huvo bistår. Må utsettes til neste år, pga. altfor sen godkjenning/tillatelse fra NVE. • Restaurering av tre bekker til Lysjøen (lenke). Ansvarlig tiltakshaver Stange JFF. Huvo bistår. Ble ferdigstilt i september (små justeringer må tas neste sommer). • Mottaksanlegget for båtseptik i Vorma/Glomma ble åpnet i juni i år. (lenke). Samarbeid mellom Årnes Båtforening, Nes kommune og Huvo. • Brosjyre om gjenvinning av landbruksplast er ferdig (lenke). Vedlagt. • Resultatene og status for tiltaksrettet overvåking hittil i år ble gjennomgått. Rapporten fra Rambøll kommer i mars (inkl. trendanalyser og biologi). • Orientering om forestående anskaffelse for felles tiltaksrettet overvåking i perioden 2022-2027 ble gitt. Inkl. periodevis nyetablert stasjon i Gudmundsbekken, for å sjekke ut bidraget fra et lokalt leireoppkomme. <p><u>Konklusjoner/videre oppfølging:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dersom noen ønsker å bli med når bunndyrprøver tas i november, meld fra til Helge. 2. Dersom noen ønsker å bli med på den nye anskaffelsen, så si ifra til Helge. 	Alle Alle
4	<p>RMP - høringen miljøkrav og erosjonsrisikokartene Kommunene i Huvo har gitt følgende innspill til Statsforvalteren på høringen av miljøkrav i RMP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eidsvoll kommune: Hovedutvalg for næring, plan og miljø den 19.10.2021, sak 21/104. • Nannestad kommune: Plan og utviklingsutvalget (18.10.21, sak 21/68), formannskapet (20.10.21, sak 21/162) og kommunestyret 27.10.21). • Ullensaker kommune: Formannskapet 19.10.21, sak 171/21. • Nes kommune: Utvalg for teknikk, næring og kultur 19.10.21, sak 21/101. • Hurdal og Østre Toten kommuner inngår ikke i de foreslåtte sonene for miljøkrav. <p>Høringsinnspillene og kommunenes vurderinger ble drøftet i møtet.</p>	
5	<p>Høringsbrev - kantsone mot vassdrag - endring i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket Høringen fra LMD (med frist 10.9.21) om: «<i>Ved inngrep i kulturlandskapet eller ikke tilstrekkelig vegetasjonssone mot vassdrag kan produksjonstilskuddet ikke avslås, men kan avkortes</i>» ble drøftet. Hensikten er at det skal bli enklere å påtale mangelfull etterlevelse av kravet om kantsoner mellom dyrka mark og vassdrag gitt i forskriften, fordi en påtale i dag får store konsekvenser for gårdbrukeren dersom vilkåret for produksjonstilskudd ikke er overholdt. Tematikken ble drøftet i møtet. Avventer resultatet fra LMD.</p>	
6	<p>Kommunenes oppfølging av Oslofjordplanen Det ble kort orientert om Stortingsvedtaket «<i>Helhetlig plan for Oslofjorden</i>» (lenke), tilhørende plan fra KLD (lenke) og bestillingen fra Miljødirektoratet til kommunene m.fl. på egne «tiltakskort», kontaktpersoner og videre arbeid i teamsgrupper som opprettes av Miljødirektoratet. Det gjelder både VA- og landbrukstiltak. Fristen for kommunene var 15.10 for å oppgi kontaktpersoner og 31.10.21 for utfyllingen av tiltakskortene. Tematikken ble drøftet i møtet.</p>	

7	<p>Sektorvis/kommunevis gjennomgang av egne tiltak</p> <p><u>Hurdal kommune. Pernille orienterte:</u> Innen landbruk er det kun beskyttende/forebyggende tiltak som Hurdal kommune skal følge opp iht. vannforvaltningen/tiltaksprogrammet. Det er kun ett tiltak (på skog) som ligger inne med egen tiltaks-ID, og der har det ikke skjedd noe siden sist. Tiltakene følges for øvrig opp fortløpende.</p> <p><u>Eidsvoll kommune. Dag orienterte:</u> Søknadene på SMIL går sin gang. Det er ingen spesielt store saker, og stort sett kontroll. Per nå er ikke oversikten over RMP-opplutningen i år klar. Det er mer høstkorn, og tilslutningen til RMP antas å være mindre. Mange fikk sådd tidlig i høst, noe som er en miljømessig fordel. Det har vært noe fokus på gjødselplanlegging, og en tilpasset gjødselplan burde alle ha. Det har ikke vært noen store prosjekter siden forrige møte.</p> <p><u>Nannestad kommune. Nina orienterte:</u> Det samme som for Eidsvoll. Usikker oppslutning om RMP per nå. Men det er søkt både på kantsoner, redusert jordarbeiding, spredning av husdyrgjødsel. Det er også søkt på hydrotekniske tiltak på SMIL. Ellers er det vanlig informasjon ut til gårdbrukerne, inkl. fokus på landbruksplast. Det skal snart gjennomføres kontroller.</p> <p><u>Ullensaker kommune. Hans Petter orienterte:</u> På et av tiltakene, er det nå gjennomført en del ift. oppsamling av gjødsel ute. To 6000 liters tanker er gravd ned, der avrenningen samles opp, og pumpes videre til møkkjelleren. Innen SMIL-ordningen har de fleste søknadene vært utenfor Huvo. Det drøftes massemottak ved Hersjøen og Kopperudåsen samt ved Dal. Det har for øvrig vært et problem at borevæske ved styrt boring har havnet på jorder i forholdsvis store mengder. Borevæsken inneholder bentonitt. Den inneholder bl.a. tungmetaller, muligens også andre problemstoffer, noe som har skapt bekymring. Det er neppe søknadspliktig. Det antas at det blir mer av dette, og alle oppfordres til å være oppmerksom på problemet. Det har også vært problemer med at jorder «deles» i to når nye VA-rør legges.</p> <p><u>Nes kommune. Gry orienterte:</u> Det har vært en del SMIL-søknader, og noe på RMP. Detaljer er pt. ikke kjent.</p> <p><u>Østre Toten kommune. Åse Marit orienterte:</u> I kommunens områder som drenerer til Huvo, er det ikke behov for særskilt oppfølging av jordbrukstiltak. Kommunen følger med på beskyttende/forebyggende tiltak innen skogbruket.</p> <p><u>Statsforvalteren. Maia orienterte:</u> Generelt henvises til informasjonsrundskrivene fra Statsforvalteren. De har nå startet med miljørådgivning via digitale møteplasser. Det skal være mellom SFOV og kommunene, men også for kommunen imellom. Det var om lag 10 personer på det første møtet i går. Neste møte er 2. november. Planen er å avholde det tirsdager hver annen uke. Ellers jobbes det med rulleringen og miljøkravene i RMP. Landbruksdirektoratet har invitert statsforvalterne på teamsmøte om RMP.</p>	
8	<p>Oppdateringer i Vann-Nett ifm. forvaltningsplanen/tiltaksprogrammet</p> <p>Helge Det ble kort referert fra møtet i Vannregionutvalget 23.9.21, og innspillene som ble gitt til rulleringen av vannforvaltningsplanen (2022-27). Det ble gitt godt over 1100 innspill. De kan leses her (lenke). Kommunene Hurdal, Eidsvoll, Nannestad, Ullensaker, Nes og Østre Toten avga politisk godt forankrete innspill.</p> <p>Miljødirektoratet har oppfordret enkelte VO særskilt om å vurdere å legge inn flere</p>	

	<p>tiltak og ytterligere informasjon inn i Vann-Nett. Huvo er ikke blant dem, og har dermed levert som forventet. Direktoratet oppfordret samtidig alle sektormyndighetene om å oppdatere informasjonen som ligger i Vann-Nett. Alle endringer som skjer innen 24.10, kommer inn i tiltaksprogrammet, men Vann-Nett skal være dynamisk. Databasen kan oppdateres fortløpende.</p> <p>Det ble avtalt kommunevise møter ASAP etter ønske/behov for å kvalitetssjekke/oppdatere kommunenes tiltak i Vann-Nett.</p>	
9	<p>Prioritering/oppgaver neste år, inkl innspill til budsjettet for 2023 Foreløpige premisser og innspill til oppdatert arbeidsplan (lenke) for Huvo for 2022 ble presentert, inkl. budsjettforslag for påfølgende år. <u>Konklusjoner/videre oppfølginger:</u> Evt. tillegg/justeringer meldes inn til Helge så snart som mulig. Tas inn videre til prosjektgruppemøtet. Frist innen 1. november.</p>	Alle
10	<p>Beskyttende/forebyggende tiltak – hvordan få det bedre inn i saksbehandlingen For å styrke den generelle vannforvaltningen i kommunenes saksbehandling, finnes nå en del veiledere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presisering av kommunen sine oppgaver i vannforvaltningen (lenke) • Vann i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (2018), (retningslinjene), • Vann i nasjonale forventninger til planlegging (2019). • Veileder: Vannmiljø i arealplanlegging (lenke). • Webinar. SFOV: Miljø, klima og arealplanlegging (lenke). • Veileder for bruk av vannforskriftens § 12, ny veileder i 2021 (lenke). <p>Oppfatningen i de andre faggruppene er at dette stort sett fungerer på et overordnet nivå, men raskt kan glippe hos den enkelte saksbehandler. Gjelder f.eks. vurderinger etter vannforskriften i saker på: skogsbilveger, grøfter/erosjonssikring, bruken av hensynssoner, planbestemmelser, KU mm. Påminnelse om at i all saksbehandling som omfatter vannforvaltningen så skal vannforskriften/regional vannforvaltningsplan inngå der det er relevant. Det ble også påpekt at alle anlegg til jordvanning er konsesjonspliktige dersom de har negative virkninger av betydning for allmenne interesser. Nasjonale føringer 20.3.2019 fra Regjeringen (lenke) ble igjen løftet inn i møtet, og det ble påpekt at i områder hvor iverksatte tiltak ikke er tilstrekkelige til at miljømålet god tilstand nås, skal det innføres mer forpliktende krav. «Herunder skal fylkesmennenes og kommunenes hjemler til å stille krav til gjennomføring av miljøtiltak tas i bruk der det er nødvendig for at miljømålene etter vannforskriften nås innen 2027, og senest innen 2033.»</p> <p>FNs bærekraftsmål (lenke) ble tatt inn i møtet, og særlig nr. 6, 14 og 17 om vann. Huvo løfter inn til VRM på vannområdesamlingen 25.-26.11 en idé/forslag om et arbeidsseminar der saksbehandlere i kommunene er målgruppen. Og at det ikke må være for stor gruppe av gangen, og at det må være «matnyttig»/konkret for den enkelte. Det er særlig saksbehandlere innen plan, bygg og prosjektavdelingen som kanskje ikke kjenner godt nok til vannforvaltningens prinsipper. Men også andre bør eventuelt delta.</p>	
11	<p>Eventuelt</p> <p>a) Det ble vist to korte informasjonsfilmer om EUs vannrammedirektiv, hhv. med tidspunktene inn i seminaret på: 1:18.21: “Good Ecological status” og 2:12:40: “Rivers in good health” (lenke).</p> <p>b) Møtetiden tillot ikke foredraget om «Planting av trær som kantvegetasjon: bekker i Karmøy», som er en film av Svein-Kato Ege og Peder Christiansen. Det ble oppfordret til å se videoen senere ved en passende anledning (lenke). Den ligger 2:26:30 minutter ut i seminaret. Videoen tar ca. ½ time.</p> <p>c) Hans Petter tok opp tematikken om bentonitt, se sak 7.</p> <p>d) Det ble henstilt om å forsøke å unngå å utføre større «bestillinger» som krever</p>	Alle.

	ressurser fra landbrukskontorene i perioden oktober til desember pga. annet omfattende årlig arbeid med tidsfrister.	
Neste møte Tid: Onsdag 16. februar 2022. kl. 10.00 – 15.00. Sted: Ullensaker rådhus. Helge B. Pedersen (ref.)		Dag/Helge

Vedlegg:

- Brosjyren: «Gjenvinning av landbruksplast».

<i>Postadresse</i>	<i>Telefon</i>	<i>E-post</i>
Vannområdet Hurdalsvassdraget/Vorma	66 10 50 67/66 10 50 00	postmottak@nannestad.kommune.no
c/o Nannestad kommune	<i>Telefaks</i>	<i>Internett</i>
Teiealleen 31	66 10 50 10	www.huvo.no
2030 Nannestad		